

Fiche 7: Mededeling beheer buitengrenzen

Titel:

Mededeling van de Commissie aan de Raad en het Europees Parlement inzake een geïntegreerd beheer van de buitengrenzen van de lidstaten van de Europese Unie.

Datum Raadsdocument: 22 mei 2002

nr. Raadsdocument: 9139/02

nr. Commissiedocument: COM(2002)233 def

Eerstverantwoordelijke ministerie: JUST i.o.m. DEF (Kmar), BZ, FIN, VWS, BZK

Behandelingstraject in Brussel:

Raadswerkgroep Grenzen/Scifa; Coreper; JBZ-Raad

In de Europese Raad van Sevilla (21/22 juni 2002) is o.a. besloten de Commissie te vragen om voor juni 2003 een studie te verrichten naar de mogelijke lastenverdeling tussen lidstaten m.b.t. beheer van buitengrenzen.

Consequenties voor EG-begroting in EURO (per jaar):

De Commissie stelt een gemengde vorm van financiering voor, waarbij een beroep wordt gedaan op nationale middelen en de EG-begroting. Bepaalde lidstaten die een zeer moeilijk controleerbare c.q. lange land- en zeebuitengrens hebben zouden gecompenseerd moeten worden uit de Gemeenschapsbegroting. De modaliteiten hiervoor zijn echter nog niet duidelijk. Nederlands uitgangspunt is dat zuivere criteria ten grondslag moeten liggen aan het financieringssysteem.

Korte inhoud en doelstelling van het voorstel:

Met deze mededeling doet de Europese Commissie voorstellen voor een geïntegreerd beheer van de buitengrenzen van de EU, die een ruimte van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid moeten garanderen.

De Commissie streeft met de mededeling een viertal doelstellingen na:

- bevorderen van het vertrouwen tussen de lidstaten die de personen- en goederencontroles aan hun binnengrenzen hebben afgeschaft, ter vergemakkelijking van het personenverkeer;
- bestrijden van elke vorm van interne of externe bedreiging (terrorisme, georganiseerde criminaliteit en drugshandel) voor de lidstaten en de veiligheid van personen;
- vergroten van de doeltreffendheid van de bestrijding van de illegale immigratie en mensenhandel (met inachtneming van de beginselen van het asielrecht);
- waarborgen van een hoog niveau van veiligheid binnen de EU na de uitbreiding, in het bijzonder nadat de nieuwe lidstaten de toestemming hebben gekregen het acquis van Schengen toe te passen.

De Commissie wijst erop dat een grotere doeltreffendheid van de controleprocedures aan de buitengrenzen niet alleen tot een verhoging van de interne veiligheid zal leiden, maar ook zal bijdragen tot een sneller verloop van het personen- en goederenverkeer tussen de EU en derde landen. Zij zal binnenkort een mededeling indienen die meer specifiek betrekking heeft op de goederencontrole.

Om de coördinatie tussen de nationale grenswachten ten behoeve het geïntegreerd beheer van de buitengrenzen te verbeteren, doet de Commissie de volgende 5 voorstellen.

1. Een geheel van gemeenschappelijke wetgevingsinstrumenten;
2. Een gemeenschappelijk mechanisme voor overleg en samenwerking in de praktijk.
3. Een gemeenschappelijke en geïntegreerde risicoanalyse.

4. In de "Europese dimensie" en interoperationele outillage opgeleid personeel.
5. Verdeling van de financiële lasten tussen de lidstaten en de EU naar een Europese grenswacht.

Het Commissievoorstel valt te bezien in het kader van het Actieplan Illegale Immigratie dat door de JBZ-Raad in februari 2002 is aangenomen. Daarnaast is een aantal andere initiatieven genomen ten aanzien van het gemeenschappelijk grensbeheer, waaronder een onder leiding van Italië verrichte haalbaarheidsstudie naar de oprichting van een Europese grenspolitie en een studie naar "grenspolitie en veiligheid aan de grenzen" van Oostenrijk, Finland en België.

Het Spaanse Voorzitterschap heeft –als praktische leidraad– de gemeenschappelijke doelstellingen van de diverse initiatieven in een plan voor het beheer van de buitengrenzen van de lidstaten bevat. Dit plan is goedgekeurd door de JBZ-Raad van juni 2002 en bekrachtigd door de Europese Raad van Sevilla. De Europese Raad van Sevilla heeft de Raad verzocht onverwijld een gemeenschappelijke instantie van buitengrensdeskundigen, samengesteld uit de hoofden van de controlediensten aan de grenzen van de lidstaten, op te richten die belast wordt met het coördineren van de maatregelen die in het plan staan.

Bovendien dienen de volgende maatregelen genomen te worden:

voor eind 2002,

- totstandbrenging van gezamenlijke operaties aan de buitengrenzen,
- onmiddellijk starten van proefprojecten waar alle belangstellende lidstaten aan kunnen deelnemen,
- oprichting van een netwerk van immigratieverbindingsofficieren van de lidstaten.

voor juni 2003,

- opstelling van een gemeenschappelijk risicoanalysemodel om tot een gemeenschappelijke en geïntegreerde risicobeoordeling te komen,
- definitie van een gemeenschappelijke basisinhoud voor de opleiding van grenswachten en aanscherping van de Europese regelgeving inzake grenzen,
- verrichting van een studie door de Commissie betreffende de lastenverdeling tussen de lidstaten van de Unie met betrekking tot het beheer van de buitengrenzen.

Rechtsbasis van het voorstel:

In de conclusie van de Europese Raad van Laken (14 en 15 december 2001) heeft de Europese Raad aan de Raad en de Commissie verzocht de mechanismen te bepalen voor de samenwerking tussen de diensten die belast zijn met de controle aan de buitengrenzen en de voorwaarden te bestuderen waaronder het mogelijk is een gemeenschappelijk mechanisme of gemeenschappelijke diensten te creëren voor de controle aan de buitengrenzen. Het Schengenaquis, verdeeld over titel IV van het EG Verdrag en titel VI van het EU Verdrag, vormt de rechtsbasis voor deze mededeling.

Comitologie: N.v.t.

Subsidiariteit, proportionaliteit, deregulering:

Subsidiariteit: positief; samenwerking tussen grensbewakingsdiensten kan het beste op communautair niveau geregeld worden.

Proportionaliteit: positief; de lidstaten blijven hun eigen verantwoordelijkheid behouden wat betreft de nationale grensbewaking.

Nederlandse belangen:

De uitgangspunten van deze mededeling worden door Nederland op hoofdlijnen onderschreven. Nederland is voorstander van intensivering van de samenwerking bij de bewaking van de

Fout! Onbekende naam voor documenteigenschap. Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.

Fout! Onbekende naam voor documenteigenschap. 2/3

buitengrenzen. Nederland is van mening dat alle voorliggende initiatieven dienen te leiden tot een geïntegreerde aanpak en is verheugd met de conclusies van de Europese Raad van Sevilla hieromtrent.

De Commissie stelt een gemengde vorm van financiering voor, waarbij een beroep wordt gedaan op nationale middelen en de EG-begroting. Bepaalde lidstaten die een zeer moeilijk controleerbare c.q. lange land- en zeebuitengrens hebben zouden gecompenseerd moeten worden uit de Gemeenschapsbegroting. De modaliteiten hiervoor zijn echter nog niet duidelijk. Nederlands uitgangspunt is dat zuivere criteria ten grond slag moeten liggen aan het financieringssysteem. Dat betekent dat de Financiële Perspectieven moeten worden gerespecteerd en Gemeenschappelijk uitgaven niet zonder meer in de plaats kunnen komen van reguliere nationale uitgaven. Verder dient de Commissie te inventariseren hoe bestaande thematische en regionale programma's (zoals ARGO, CARDS, TACIS en MEDA) effectiever kunnen worden ingezet ten behoeve van buitengrensbewaking.

Ook wat betreft de bevoegdheidsverdeling dient meer helderheid te worden verkregen, m.n. over de uiteindelijke bevoegdheidsverhouding tussen de lidstaten en de Europese Gemeenschap.

Het is nog te vroeg om de vraag of een Europese Grenswacht moet worden opgericht te beantwoorden. Het voorstel om te komen tot een Europees opleidingscentrum voor grensbewakingmedewerkers wordt door Nederland ondersteund.

Consequenties voor nationale regelgeving/beleid c.q. decentrale overheden (betrokkenheid IPO/VNG) Nog niet bekend

Rol EP in de besluitvormingsprocedure:

N.v.t.; het betreft een mededeling die het EP ter informatie is toegegaan